

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Eesti keel teise keelena ainekava muudatused

08.02.2023

Hele Liiv-Tellmann

üldhariduspoliitika valdkond

Haridus- ja teadusministeerium

Sisukord

1. Kevadine tagasisidestamine ja muudatused.
2. Eestikeelsele õppele üleminek.
3. Põhikooli ainekava
4. Gümnaasiumi ainekava
5. Kuidas edasi?

1. Kevad 2022 – tagasisidestamine ja muudatused

Tagasisidestati ainevaldkonnakava „Võõrkeeled“

- Sihttasemete muutus kooliastmeti:

A2, B1, B2, C1

- Oli neid, kes kiitsid heaks, ja neid, kes ütlesid, et nende tasemete saavutamine on võimatu.

- 1. Kevad 2022 – tagasisidestamine ja muudatused

Peamiselt tagasisidestati põhjalikumalt valdkonnakava üldosa.

- Üldjoontes positiivne tagasiside
- Tundide mahu tõstmise kiideti heaks I kooliastmes ja soovitati tõsta ka II ja III kooliastmes.

Soovituse tulemususena tundide arv

- I kooliaste 12 (6)
- II kooliaste 15 (12)
- III kooliaste 15 (12)

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

13.10.2022 kiitis valitsus heaks tegevuskava eestikeelsele õppele üleminekuks. Selle tulemusena tõsteti õppeaine „eesti keel teise keelena“ keele ja kirjanduse valdkonda.

2. Eestikeelsele õppele üleminek

Aivevaldkonnas on 4 õppeainet:

eesti keel

vene keel (vene õppekeele klassis)

kirjandus

eesti keel teise keelena

Õppeaine	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Eesti keel	19	11	6
Vene keel	13	8	3
Kirjandus		4	6
Eesti keel teise keelena	12	15	15

2. Eestikeelsele õppele üleminek

Eesti keel teise keelena õppimine ja õpetamine

1. Muu õppekeelega klassis.
2. Üleminekuklassis, kus hakatakse kõiki õppeaineid õppima eesti keeles.
3. Eesti keel teise keelena muu kodukeelega lapsele koolis, kus üldjuhul on õppijate emakeel eesti keel ja õppekeel on eesti keel.

Eesti keele teise keelena õppimine ja õpetamine

1. Muu õppekeele klassis.

Kooli pidajaks on KOV või riik

- 2023. sügisest tõstetakse eesti keele kui teise keele tunnimahtu kõigis põhikooli klassides.

Soovitame võimalusel 1., 2. ja 3. klassis vähendada vene keele õpet ja intensiivistada eesti keele kui teise keele õpet, et olla üleminekuks teise kooliastme alguses paremini valmis.

- 2024. sügisest algab üleminek eestikeelsele õppele, st 1. ja 4. klass õpivad kõiki õppeaineid eesti keeles, ülejäänud klassides jätkub õpe juba eelnevalt tõstetud tunnimahuga.

Soovitame 1. ja 4. klassidele juba eelnevalt planeerida esimesse õppeperioodi intensiivsem eesti keele õpe.

- Teine ja kolmas kooliaste, v.a 4. klass, jätkavad õpet tavapärasel rütmil.

Erakoolidel eestikeelsele õppele ülemineku kohustust ei ole, küll aga on neil kohustus rakendada Eesti riiklikku õppekava, sealhulgas tõsta eesti keele kui teise keele tundide arvu ja tagada õpilastele põhikooli lõpuks sihttaseme B2 saavutamine.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Eesti keele teise keelena õppimine ja õpetamine

2. Üleminekuklassis, kus hakatakse kõiki õppeaineid õppima eesti keeles.

2024. aasta 1. september 1. ja 4. klass.

- Õpilased õpivad kõiki õppeaineid eesti keeles.
- Eesti keelt õpivad õpilased õpivad eesti keel teise keelena ainekava alusel.

Eesti keel teise keelena tunde I kooliastmes 12

Eesti keele tunde I kooliastmes 19

Võimalus pakkuda intensiivsemat eesti keele õpet, samuti on õpilastel õigus alustada oma emakeele õpet 2 tundi nädalas.

Eesti keel teise keelena õppimine ja õpetamine

2. Üleminekuklassis, kus hakatakse kõiki õppeaineid õppima eesti keeles.

2024/2025. vene õppekeelega kooli kohustuslike õppeainete tunnijaotus										
Klass	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
eesti keel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36
vene keel	0	5	4	0	3	3	1	1	1	24
kirjandus	0	0	0	0	2	2	2	2	2	10
eesti keel teise keelena	6	4	4	5	5	5	5	5	5	42
A-võõrkeel	0	0	3	3	3	3	3	3	3	21
B-võõrkeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
matemaatika	4	3	3	4	5	4	4	4	5	36
loodusõpetus	1	1	1	2	2	3	2	0	0	12
geograafia	0	0	0	0	0	0	1	2	2	5
bioloogia	0	0	0	0	0	0	1	2	2	5
keemia	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
füüsika	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
ajalugu	0	0	0	0	1	2	2	2	2	9
inimeseõpetus	1	0	1	1	1	0	2	0	0	6
ühiskonnaõpetus	0	0	0	0	0	1	0	1	1	3
muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1	13
kunst	1	2	2	1	1	1	1	1	1	10,5
tööõpetus	1	2	1	0	0	0	0	0	0	4,5
käsitöö ja kodundus, te	0	0	0	2	2	1	2	2	1	10
kehaline kasvatus	2	3	3	3	2	3	2	2	2	22
vene keel ja kultuur	2	0	0	2	0	0	0	0	0	
	20	22	24	25	28	29	29	32	32	
	20	23	25	25	28	30	30	32	32	

Eesti keel teise keelena õppimine ja õpetamine

2. Üleminekuklassis, kus hakatakse kõiki õppeaineid õppima eesti keeles.

2024/2025. vene õppekeelega kooli õppeperioodide soovituslik tunniplaan 1. ja 4. klassis										
Klass	1. klass							4. klass		
	1.	1. periood	2. periood	3. periood	2.	3.	4.	1. periood	2. periood	3. periood
eesti keel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
vene keel	0	0	0	0	5	4	0	0	0	0
kirjandus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
eesti keel teise keelena	6	6	6	6	4	4	5	7	4	4
A-võõrkeel	0	0	0	0	0	3	3	3	3	3
B-võõrkeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
matemaatika	4	3	4	5	3	3	4	2	4	6
loodusõpetus	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
geograafia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bioloogia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
keemia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
füüsika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ajalugu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
inimeseõpetus	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
ühiskonnaõpetus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
muusika	2	3	2	1	2	2	2	2	2	2
kunst	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1
tööõpetus	1	1	1	1	2	1	0	0	0	0
käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	0	0	0	0	0	0	2	2	3	1
kehaline kasvatus	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
vene keel ja kultuur	2	2	2	2	0	0	2	2	2	2
	20	20	20	20	22	24	25	25	25	25
	20				23	25	25			

Eesti keel teise keelena õppimine ja õpetamine

3. Eesti keel teise keelena muu kodukeelega lapsele koolis, kus üldjuhul on õppijate emakeel eesti keel ja õppekeel on eesti keel.

PRÕK § 17. Õpilase individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused

(1) Kui eesti õppekeelega põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel.

(7) Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks või tema varasema õpi- või töökogemuse arvestamiseks kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

3. Muudatused põhikooli ainekavas

Valdkonnapädevus

Võõrkeelte õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane võõrkeelepädevus, s.o suutlikkus mõista ja tõlgendada võõrkeeles esitatut, suhelda eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid; mõista ja väärtustada erinevaid kultuure, oma kultuuri ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi; mõista, et elus on vaja vallata mitut võõrkeelt.

Võõrkeelte õpetamise kaudu taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) **omandab** keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentset teiskeelses keskkonnas iseseisvalt toime tulla;
- 2) **on võimeline** osalema erinevates võõrkeelsetes projektides, jätkama õpinguid emakeelest erinevas keeles ning on konkurentsivõimeline tulevases tööelus;
- 3) **tunneb** erinevaid keeli kõnelevaid rahvaid ja nende kultuure;
- 4) **mõistab** oma kultuuri ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
- 5) **omandab** edasiseks õppimiseks vajalikud oskused, mis suurendavad enesekindlust õppida võõrkeeli ja suhelda võõrkeeltes.

Valdkonnapädevus

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust, mõista erinevaid kirjandustekste ning nende tähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos. **Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suuliselt kui ka kirjalikus suhtluses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt.**

Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:

- 1) **austab** keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, **väärtustab** eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 2) **saavutab keeleteadlikkuse**, **arvestab** kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, **teadvustab** keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) **loeb, esitab** ning **kirjutab** eri tüüpi ja liiki tekste, **analüüsib** tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, **väljendab** end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) **leiab, hindab** kriitiliselt ning **kasutab** eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, **austab** intellektuaalomandit;
- 5) **mõistab** ilukirjandusteose kunstilisi väärtusi, **analüüsib** ja **tõlgendab** eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu;
- 6) **omandab** lugemisharjumuse, **väärtustab** lugemist, **kujundab** loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

3. Muudatused põhikooli ainekavas

Eesti keel teise keelena

Kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärgid -> **kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud**

Aluseks on Euroopa keeleõppe raamdokument ja sõsarväljaanne.

- Loovtekstide lugemine.
- Mitmekultuurilisus.
- Tegevuspõhisus.
- Informaalse õppe kaasamise lause!
- Õppekeskkond – toetav ja sõbralik õhkkond.
- Õppija hindab ennast ise.

3. Muudatused põhikooli ainekavas

Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliaste

3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab A2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta ...

- 1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest;
- 2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses;
- 3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast;
- 4) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste;
- 5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid;
- 6) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.

3. Muudatused põhikooli ainekavas

Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

II kooliaste

6. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab

B1-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta ...

- 1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest;
- 2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;
- 3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks;
- 4) koostab isiklike lihtsaid eri tüüpi tekste;
- 5) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;
- 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;
- 7) tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme.

3. Muudatused põhikooli ainekavas

III kooliaste

9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab B2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta ...

- 1) **mõistab** konkreetset ja abstraktsel teemal tekste;
- 2) **suhtleb** loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel;
- 3) **väljendab, põhjendab ja kaitseb** oma seisukohti;
- 4) **loob** sidusaid ja loogilisi **eri tüüpi tekste** eri teemadel;
- 5) **on** üldiselt **kursis** Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;
- 6) **tunneb** ja **kasutab** mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;
- 7) **teadvustab eesti kultuuri** suhtlustavade eripära ning **arvestab** neid suhtluses.

4. Muudatused gümnaasiumi ainekavas

Ainevaldkond „Keel ja kirjandus“

Sihiseade muutus:

Võõrkeelte valdkonnapädevus pigem keeleõppekeskne.

Uuendatud keele ja kirjanduse valdkonnapädevus on suunatud eesti keele väärtustamisele, eesti keelele kui ühiskonnas toimetulekuks olulisele suhtlusvahendile.

Oluline rõhk on kultuuri väärtustamisel.

Maht 9 kursust.

4. Muudatused gümnaasiumi ainekavas

Gümnaasiumilõpetaja **väärtustab** eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab C1-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta

- 1) **kasutab** keelt loomulikult, paindlikult ja tulemuslikult enamikes suhtlusolukordades;
- 2) **mõistab** üksikasjalikult pikemaid ja keerukamaid eri valdkonna tekste;
- 3) **tunneb ja kasutab** eestikeelset meediat, jälgib Eestis toimuvat;
- 4) **arutleb** olulistel ühiskondlikel teemadel; **väljendab, põhjendab ja kaitseb** oma arvamusi ja seisukohti täpselt ja ladusalt;
- 5) **kirjutab** sobiva ülesehituse ja väljenduslaadiga eri žanris ja stiilis tekste.

Keeleõppeks on oluline toetav ja sõbralik õhkkond

Õppekeskkond: Kool koostöös aineõpetajatega korraldab keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpet:

1) viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu;

Õppija hindab ennast ise

Õpilane kaasatakse hindamisprotsessi, et ta saaks analüüsida oma õpitegevust ja tagasisidestada kaasõpilaste sooritusi.

Mitmekultuurilisus

1) väärtustab keelt ja kirjandust kui (rahvus)kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendajat ning mõtlemis- ja tunnetusvahendit, teadvustab keelt identiteedi osana, väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;

Abistavad lingid

- [Õppekava infoportaal](#) – uuendatud ainekavad, mitmeid abimaterjale õppekavade rakendamiseks.
- [Eestikeelsele õppele üleminek](#) – Korduma kippuvad küsimused (HTM koduleht).
- [Lastevanemate küsimused](#) – e-tund.
- [Eesti keele õpetamist toetavad lisamaterjalid](#) – Lk 14 algab Lisa 2. Metoodiline materjal, kirjandus, üldinfo jms. Materjal on keeleõpetajale kindlasti tervikuna toetav.
- [Keeleõppetoetused](#)

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Aitäh kuulamast!

hele.liiv-tellmann@hm.ee